

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 33

DOM
2015-06-25
Meddelad i
StockholmMål nr
5864-15
10870-15**SÖKANDE**Svea Inkasso AB, 556214-1423
Box 101
169 81 SolnaOmbud: Advokat Madeleine Sifvert och Jur.kand. Marion Kronberg
Advokatfirman Nova AB
Box 55996
102 16 Stockholm**MOTPART**SKL Kommentus Inköpscentral AB, 556819-4798
117 99 Stockholm**SAKEN**

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen ska göras om.

Dok.Id 618447

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 08:00-16:30

YRKANDEN M.M.

SKL Kommentus Inköpscentral AB (SKI) genomför en ramavtalsupphandling benämnd ”Inkassotjänster 2014, projektnummer 10242”. Upphandlingen genomförs som ett förenklat förfarande enligt 15 kap. lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. SKI har i tilldelningsbeslut fattat och utsänt den 13 mars 2015 meddelat att SKI beslutat att anta anbudet med rangordning som innebär att Intrum Justitia AB (Intrum Justitia) placerar sig som nummer ett, Visma Collectors AB (Visma) som nummer två och Svea Inkasso AB som nummer tre.

SKI har den 13 maj 2015, efter att det första tilldelningsbeslutet blev föremål för förvaltningsrättens prövning, fattat ett nytt tilldelningsbeslut. Det nya tilldelningsbeslutet skiljer sig från det första på så vis att Vismas anbud förkastas i kvalificeringsfasen.

Svea Inkasso AB (Svea Inkasso) ansöker om överprövning av upphandlingen och de båda tilldelningsbesluten och yrkar att upphandlingen ska göras om. Tilldelningsbeslutet från den 13 mars 2015 är föremål för förvaltningsrättens prövning i mål nr 5864-15 och tilldelningsbeslutet från den 13 maj 2015 i mål nr 10870-15.

SKI bestrider yrkandet.

Även Visma har ansökt om överprövning av upphandlingen. Detta är föremål för förvaltningsrättens prövning i mål nr 5852-15.

VAD PARTERNA ANFÖRT**Allmänt**

Svea Inkasso har i delar hänvisat och åberopat vad Visma har anfört i mål nr 5852-15 till stöd för sin talan.

SKI, som också har i delar har hänvisat till vad SKI har anfört i mål nr 5852-15, har anfört bl.a. att Svea Inkasso inte har uppmärksammat de omständigheter de nu gör gällande. Det framstår därför som mycket osannolikt att de aktuella omständigheterna på något vid påverkat Svea Inkassos möjligheter att lämna anbud.

Svea Inkasso har anfört bl.a. följande. Ramavtalet är felaktigt då det tillåter avropsavtal som överskrider den maximalt tillåtna avtalslängden enligt LOU. I punkt 1.1.6 i förfrågningsunderlaget anges att ramavtalets löptid är maximalt fyra år. I punkt 4.15.3 anges sedan att ett avropsavtal kan löpa i ytterligare sex månader efter ramavtalets löptid. Ramavtalet medger således att ett avropsavtal om upp till fyra och ett halvt år tilldelas, trots att avropsavtalens maximala tid ska vara detsamma som ramavtalet, d.v.s. fyra år. Den avropsmodell som ramavtalet tillämpar innebär i praktiken att alla avrop kommer att ske från den först rangordnade leverantören. Den längre avtalstid som möjliggörs genom ramavtalet begränsar konkurrensen på den aktuella marknaden på ett otillbörligt sätt. Svea Inkasso kan komma att lida skada genom att utestängas från framtida inköp under en längre tid än som medges av LOU. Vidare är upphandlingens utvärderingsmodell – prismodellen – otydligt och oklart formulerad, vilket medfört att Svea Inkasso inte kunnat lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud. Ramavtalet tillämpar en otillåten form av tilldelning av avropsavtal, medger en otillåten justering av priser och tillåter avrop av tjänster som inte upphandlats. Det går inte heller att

förutsäga vilka tjänster som kan avropas inom ramavtalet. Dessutom innehåller ramavtalet ingen skyldighet för antagen leverantör att leverera. Ramavtalet innehåller även en otillåten möjlighet till överlåtelse. Upphandlingen brister vidare eftersom den avropsberättigade kretsen inte tydligt identifieras.

SKI har anfört bl.a. följande. Punkt 4.15.3 stadgar att avropsavtal kan löpa under maximalt fyra år. En bortre tidsgräns är emellertid satt till sex månader efter det att ramavtalets giltighetstid har löpt ut. Detta innebär inte att ramavtalet tillåter avropsavtal som är längre än fyra år. Vidare är frågan om eventuell längd på avropsavtalet inte en fråga som kan prövas inom ramen för ramavtalsupphandlingen. Det är upp till den avropande myndigheten att tillse att avropsavtal är förenliga, inte bara med ramavtalet, utan även med upphandlingsrätten. Även om bestämmelsen skulle tolkas på det sätt Svea Inkasso gör gällande skulle detta emellertid inte utgöra ett fel i ramavtalsupphandlingen eftersom det är fullt förenligt med upphandlingsrätten vilket framgår av skäl 62 till det nya upphandlingsdirektivet, direktiv 2014/24/EU. Svea Inkasso har inte påstått att frågan om avropsavtalets giltighetstid har påverkat bolagets möjlighet att lämna anbud. Synpunkterna avser endast det materiella resultatet och kan inte utgöra underlag för rättens ingripande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten inleder med att pröva frågan om ramavtalet tillåter avropsavtal med längre löptid än vad som är tillåtet enligt LOU.

Av förfrågningsunderlaget punkten 4.15.3 ”Avropsavtal” framgår följande:

”Avropsavtal med stöd av detta ramavtal tecknas senast sista dag för ramavtalets giltighetstid.

Avropsavtal som tecknas mellan UM/UE och Ramavtalsleverantör ska vara underskrivet av båda parter senast sista dag för Ramavtalets giltighetstid.

Avropsavtal som upprättas mellan UM/UE och Ramavtalsleverantör kan löpa under Ramavtalstiden, d.v.s. maximalt fyra (4) år. Dock kan avropsavtal löpa i ytterligare maximalt sex (6) månader efter det att Ramavtalets giltighetstid, inklusive förlängningsperioden, har löpt ut.

Att ramavtalet upphört att gälla ska dock inte påverka giltigheten av Avropsavtal som ingåtts under Ramavtalets giltighetstid. Detta innebär att en leverans kan ske efter det att Ramavtalet har upphört, under förutsättning att Avropsavtal tecknas inom Ramavtalets avtalsperiod.”

Förvaltningsrätten anser att punkten 4.15.3 medger att avropande myndigheter/enheter ingår avropsavtal som löper under längre tid än fyra år.

Av 5 kap. 3 § LOU följer att ett ramavtal får löpa under längre tid än fyra år endast om det finns särskilda skäl. Av kommissionens tolkningsmeddelande om ramavtal CC/2005/03 rev 1 of 14.7.2005 sid 5 följer att löptiden för ett ramavtal är begränsad till fyra år, vilket också gäller avropsavtal som baseras på ramavtalet (jfr också Andersson m.fl., lagen om offentlig upphandling (16 juni 2015, Zeteo) kommentaren till 5 kap. 3 §). Förvaltningsrätten finner därmed att SKI har brutit mot LOU och dess bakomliggande principer. Vad SKI har anfört föranleder ingen annan bedömning.

Förvaltningsrätten anser att den längre avtalstiden kan komma att begränsa konkurrensen på den aktuella marknaden på ett otillbörligt sätt och att Svea Inkasso därigenom kan komma att lida skada. Det föreligger därför skäl för ingripande enligt LOU. Eftersom den aktuella klausulen förelåg redan i det konkurrensuppsökande skedet ska den aktuella upphandlingen göras om. Redan på denna grund ska överklagandet bifallas och skäl saknas att närmare gå in på Svea Inkassos övriga invändningar.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1 A LOU).

Alexandra Wingmark
Förvaltningsrättsfiskal

Frida Hellström har föredragit målet.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.